

BUROYA KURDÎ

ya Pêwendî û Agahdariyê

Bultena agahdariyê N° 144 - Nîsan 2017

Quai aux Pierres de Taille (Arduinkaai) 11, 1000 Bruxelles - Tel. 02 219 80 60 – 047 897 882

www.kurdishbureau.be kurdishbureau@scarlet.be www.facebook.com/bureaukurde

<http://en.calameo.com/accounts/3601834>

ÇALAKIYÊN BUROYA KURDÎ

ADAR 2017

KONFÊRANS

26.03.2017 : Rewşa nuha ya Kurdistanê Îranê

Zaralî Nikraweş, ji Kurdistanê Îranê, wergêrekî sondxwarî, li ser rewşa nuha ya Kurdistanê Îranê peyivî:

Ji bo têgihajtina rewşa îro, pêwîst e ku meriv vegere destpêka sepandina (farzîkirin) rejîma Dewlet-Netewe,

piştî darbeya leşkerî ya Reza Xan, di 26 Sibat 1921 de, û daxuyandina (îlan) xwe weka Şahê Îranê di 1925 de.

Li bin navê Îranê, Şah rejîmeke navendî, ku ziman û çanda farisî li ser gelên din ên vî welatî farz kirin : Kurd, Azerî, Belûç, Erebi, Lor û Tirkmen, vedişart. Kurrê wî, Reza Şah, û piştî birêvebirên olî yen nuha, Ayatullahan, heman ramyariyê (siyaset) sepand.

Serhildanên gelên cihê bûn : a kurdî ya Sîmko di 1921 de, azerî ya Mohammad Xayabanî di 1925 de, erebî ya Şêx Xezal di 1927 de, tirkmenî ya Osman Axon di 1929 de, lorî a Serdar Asead di 1931 de, belûç a Nêranî di 1946 de. Di heman sala 1946 de, Komara Kurdî ya Mahabadê, ya Qazî Muhammed, û Komara Dêmo-kratîk a Azerbaycanê, ya Pişawerî, hatin daxuyandin (îlankirin).

Ji dema hatina rejîma olî ya farisî de, ku ji aliyê Aya-tollah Xomeynî di 01 Sibat 1979 de hati bû damezran-din, pelixandina Kurdan û gelên din xurttir bû. Encama vê yekê heta 2017 : 8.000 girtiyên ramyariyê (siyasî) hatin îdam kirin, ji 1.000 şervan bêtir hatin kuştin, bi deh hezaran kes hatin zindan û êşkence kirin, bi sedan jin hatin tecawuz (êrîşa cinsî) kirin, 350-400 dijberên kurd, li Kurdistanê û li Ewropa, hatin kuştin. Ji van evên dawîn, Dr Abdul-Rahman Qasimlû, sekreterê giştî yê PDKÎ (Partî Dêmo-kratî Kurdistanê Îranê), li Vyênna, di 1989 de, û yê piştî wî, Sadiq Şerefkendî, li Berlînê, di 1992 de.

BEŞDARBÛNA ÇALAKIYÊN RÊXISTINÊN DIN

04.03.2017 : Film li ser pêrejinên Subsahara (Afrîqa)

Mala çanda flamanî-afrîqî, **Kuumba**, filmeke belgeyî li ser pêrejinên Subsahara, li Afrîqa, "Seniors Susaharien-nes", nişan da. Ev yek, bi hevkarîya 5 rêxistinên ku endamên fêdêrasyona Internationaal Comité ne (Zintv, Mangoboom in Bloeil, Mala Êzdiyên Beljîka,

SSV/Solidarié Sociale aux Vulnérables û Kenniscen-
trum Welzijn, Wonen en Zorg).

Piştî filmê, giftûgoyek ji aliyê Masitu Lufungula, hev-
karê perwerdeyî yê Internationaal Comité, û Leyla
Çildergûşî, seroka Mala Êzdiyên Beljîka û ku li bal
rêxistina "Solidariteit voor het Gezin" kar dike, hat bi rê
ve birin. Li dawiyê rêşêpsyonek hat pêşkêş kirin.

08.03.2017 : Maseya Dyalogê

Internationaal Comité, ku Buroya Kurdî endama wê
ye, maseyên dyalogê, ji bo kesên ji netewahiyên cihê,
pêk anîn. Babeta wê rojê "Gender en Loonkloof" (Ci-
hêtiya Mûçeyan "meaş" di navbera Jin û Mêran de) bû.

11.03.2017 : Civîna giştî (kongre)

Fêdêrasyona Internationaal Comité civîna xwe ya
giştî li bajarê Hasseltê kir. Nêzikî 60 rêxistinên edam
amade bûn. Rapporên çalakî û maliyê, yên 2017, hatin
pêşkêş kirin û pirs hatin pirsîn.

18.03.2017 : Newroz

**Partiyên ramyariyî (siyasî) yên cihê, yên 4 perçeyên
Kurdistanê**, sersala kurdî Newroz, li navença çandî
Den Horinck, li Zellik, li nêzikî Bruksêlê, pîroz kir.
Bernameyeke hunerî ya gelek dewlemend hat pêşkêş ki-
rin û beşdaran bi demjimêran dîlan kir. Gelek malbat,
tevî zarokên piçûk hebûn. Piraniya wan cillên kurdî yên
rengîn li xwe kiri bûn.

NÛÇE JI KURDISTANÊ ADAR 2017

KURDISTANA TIRKIYÊ

**DÛMAHÎKA ŞERRÊ DI NAVBERA LEŞKERÊ
TIRKÎ Û PKKÊ DE**

Sînore Kurdistanê Iraqê

Di 01 Adar 2017 de, serleşkerê tirk daxuyand ku ji
demjimêr 19.33 heta 20.28 a şeva 28 Sibatê, wî 16 bin-
gehên PKKê li Kurdistanê Iraqê, li navçeyên Qendîl,
Avaşîn û Basyanê, bombe kirin.
(rudaw.net, 01.03.2017)

RAGIRTIN

Hev-şaredarê Bêşebabê (Şirnex)

Di 01 Adar 2017 de, serê sibê, polisê tirkî Nurettin
Ataman, hev-şaredarê bajarokê Bêşebabê, yê girêdayî
Şirnexê, û endamê partiya kurdî DBP, li mala wî ragirt
û lêgerîn li avahiya şaredariyê kir.

Ataman hat birin birêvbiriya ewlehiyê, ji bo jêpîrsînê, û
du kesên din, Cindî û Davud Ataman, ji hatin ragirtin.
(rudaw.net, 01.03.2017)

Serokê Rêxistina Mafên Mirov a Amedê

Di 15 Adar de, serê sibê, serokê şaxa Amedê (Diyarbe-
kir) a Rêxistina Mafên Mirov "IHD", Raci Bilici, li
mala xwe hat ragirtin. Li gora daxuyaniya dozkarê
Amedê, 11 kes, ku ji wan Bilici, bi tawana (sûc) hebûna

pêwendiyên wan bi rêxistineke têrrorist re, hatin ragir-
tin. (rudaw.net, 15.03.2017)

Tevgera Newrozê : 999 ragirtin

Bi hinceta Newrozê, leşkerê tirkî di hefteyekê de 230
tevger kirin û 999 kes ragirtin.
(rudaw.net, 20.03.2017)

Parlamentereke Amedê

Di 23 Adar de, serê sibê, Emine Ayna, parlamentera
Amedê û hev-seroka berê ya partiya kurdî DBP, li mala
xwe hat ragirtin. Di 30 Çile 2016 de, wê daxuyandi bû
ku ew nema siyasetê dike.
(rudaw.net, 23.03.2017)

Hev-serokê partiya DBP

Dadgeha 5mîn a tawanên (ceza) giran hev-serokê partiya kurdî DBP, Kamuran Yüksek, bi 8 sal û 9 meh zîndan, ji bo "*endambûna rêxistineke terrorist*", tawanbar kir.

rudaw.net, 28.03.2017)

RAGIRTINA BIYANIYAN

Li ser riya Maraş-Dîlokê (Antep), hêzên ewlehiyê yên Maraşê 63 biyanî, ku ji wan 50 Afxanî, 8 Pakîstanê û 5 Bîrmanî, ragirtin. Ew bi awakî ne rewşa (illegal), bi otobusê, hati bûn. 2 ajo (şoffor) û alîkarekî wan jî hatin bin çav kirin.

rudaw.net, 27.03.2017)

HEV-ŞAREDAREK JI KAR TÊ AVÊTIN

Di 01 Adar de, wezareta hundir hev-şaredarê Agirî, Sırrı Sakık, ji kar avêt û li ciyê wî parêzgar (walî) Musa Işın danî. Hev-şaredara Agirî, Mukades Kubilay, ji 28.12.2016 de hatiye ragirtin.

rudaw.net, 01.03.2017)

QEDEXEKIRINA HATÛÇÛNÊ

Licê (Amed)

Di 05 Adar de, parêzgarê bajarokê Licê, yê girêdayî Amedê, qedexekirina hatûçûnê li 18 gundên vî bajarokî daxuyand (îlan kir).

rudaw.net, 05.03.2017)

Cewlik (Bingöl)

Di 19 Adar de, serê sibê, tevgereke qedexekirina hatûçûnê li bajarok û gundên Dara Hênê, yê girêdayî Çewlikê, dest pê kir.

rudaw.net, 19.03.2017)

PARLEMENTEREK TÊ AZAD KIRIN

Di 16 Adar de, parlementerê partiya kurdî HDP, Idris Baluken, ku li zîndana Amedê ye, hat azad kirin. Di 2013 de, dozek (da'wa) li dijî wî li Çewlikê (Bingöl) hati bû vekirin, ji bo ku ew beşdar bû bû mîtingekê li vî bajarî.

rudaw.net, 16.03.2017)

KURDISTANA IRAQÊ

DÛMAHÎKA ŞERRÊ LI DIJÎ DEWLETA ISLAMÎ

PEVÇÛN LI ŞINGALÊ

Di 03 Adar 2017 de, serê sibê, pevçûn di navbera Pêşmergeyên Kurdistanê Sûriyê, ku navê xwe kiriye "Roj" û ku nêzîkî Partî Dêmoqrati Kurdistanê Iraqê ne, û Yekîneyên Parastina Şingalê "YPŞ", ku nêzîkî PKKê ne, li gundê Xanesorê, yê bajarokê Sinûnê, yê girêdayî Şingalê, navçeyê Kurdistanê yezîdî ku ji aliyê Dewleta Islamî hati bûn kuştin, bûn. Xanesor li sînorê Kurdistanê Sûriyê ye û 3 bingehên YBŞ tê de hene.

Berê rojekê, êvarê, van Pêşmergeyên Kurdistanê Sûriyê çû bûn Şingalê, ji bo ku alîkariya xelk bikin, lê berpirsiyarên yezîdî yên "YBŞ" û beşa wan a jinan, "YJŞ" ev alîkarî red kir û got ku wan hîn di 2014 de navçeya xwe ji Dewleta Islamî rizgar kiri bû û ku pêwîstiya wan bi alîkariyê nîn e.

Piştî pevçûnên di navbera her du aliyan de, 7 şervanên YBŞ hatin kuştin û 20 birîndar bûn.

Roja din, di 04 Adar de, fermanدارên Pêşmerge konfêranseke çapemeniyê pêk anî û tê de got ku wan 5 "YBŞ"yên ku berê rojekê girti bûn azad kirin.

Berdevkê serokê Kurdistanê, Omîd Sebah, daxuyand ku serok Berzanî ji bo van bûyeran gelek dilgiran de û ku li Herêma Kurdistanê bitenê destgehên hukûmetê berpirsiyarên birêvebirinê ne.

Piştî van pevçûnan, 5 partiyên ramyariyê (siyasî) yên Kurdistanê Tirkiyê, yên nêzîkî PKKê (HDP, DBP, KCD, TJA, HDK) daxuyaniyeke hevbeş li Amedê (Diyarbakir) kir. Wan Pêşmergeyên "Roj" rexne kir û got ku divê ku nebêjin "Rojavaya Kurdistanê" (Kurdistanê Sûriyê), lê bêjin "Fêdêrasyona Bakurê Sûriyê".

HÊZÊN ŞINGALÊ XWE DIGIHÎNIN WEZARETA PÊŞMERGE

Di 12 Adar 2017 de, Hêza Parastinê "Êzîdixane" bi awayekî fermî (resmî) xwe gihand wezareta Pêşmerge ya Kurdistanê Iraqê. Ew ji 4.870 şervanan pêk hatiye û ji dema ku Dewleta Islamî êrişî navçeya Şingalê kiri bû de ava bûye.

rudaw.net, 13.03.2017)

8 JIN Î 3 ZAROKÊN YEZÎDÎ TÊN RIZGAR KIRIN

Di 19 Adar de, berpirsiyarê buroya Azadkirina Keç û Jinên Kurd ên Yezîdî, Huseyn Koro, daxuyaniyeke çapemeniyê kir û tê de got ku di wê rojê de 8 jin û 3 zarokên yezîdî ji Dewleta Islamî hatin rizgar kirin. Û wî got jî ku heta nûha, 2.936 kes hatine rizgar kirin, lê ku hîn jî 3.400 kesên din di nav destên Dewleta Islamî de ne.

Koro got jî ku heta nûha, rizgarkirina hemî van kesên bi alîkariya hêzên Pêşmerge û servîsên ewlehiyê (emniyet) yên Herêma Kurdistanê bûye.

Di 31 Adar de, keçeke cuhan a yezîdî, ya 22 salî, ji Dewleta Islamî hat rizgar kirin û vegeandin malbata wê. rudaw.net, 19.03.2017)

RIYA DI NAVBERA DUHOK Û ŞINGALÊ VEKIRÎ YE

Piştî vekirina riya di navbera Duhok û Şingalê de, bazarganî ji nuh de dest pê kir û rûniştavanên Şingalê hêsanî xwarin û pêwîstiyên din ên rojane distînin. Bazargan dixwazin ku riya Xanesorê jî were vekirin.

(rudaw.net, 27.03.2017)

DEWLETA ISLAMÎ ÊRÎŞÎ ŞINGALÊ DIKE

Di 28 Adar 2017 de, serê sibê, Dewleta Islamî cardin êrîşî Şingalê kir. Şervanên wê xwe di nav kargeheke çimento de, li Rojavaya Şingaê, li ser riya Tileferê, veşarti bû. Pêşmerge êrîşî wan kir û 5 ji wan kuştin. Ê 6mîn xwe teqand.

(rudaw.net, 28.03.2017)

BOMBEKIRINÊN LEŞKERÊ TIRKÎ

Di lidûketina PKKê de, leşkerê tirkî du rojan gund û bajarokên navçeya Amedî, ya girêdayî Duhokê û nêzikî sînorê Kurdistanê Tirkîyê, bombe kirin.

Ji 15 salan de, ji sedema van bombekirinan, 360 gundên Amedî hatin vala kirin. Ji 2016 de, 200 malbat malên xwe hiştin û 2 dibistan hatin girtin.

(rudaw.net, 26.03.2017)

PKK PÊŞMERGEYÊKÎ SWÊDÎ DIREVÎNE

Di 28 Adar de, wezaretê Pêşmerge daxuyand ku Yekîneyên Parastina Şingalê, ku girêdayî PKKê ne, pêşmergeyekî swêdî yê xwebexş, Tony Ekman, ê 51 salî, revand. Ew di 2015 de hati bû Kurdistanê Iraqê û xwe gihandi bû Pêşmerge, di şerrê Şingalê li dijî Dewleta Islamî de.

(rudaw.net, 28.03.2017)

SEREDANÊN KURDISTANÊ

Rûsya

Di 01 Adar 2017 de, serokê Kurdistanê, Mesûd Berzanî, pêşwaziya alîkarê birêvebirê giştî yê servîsa Rojhilata Navîn a wezaretê rûsî ya karên derve, Valerian Chunayev; balyozê rûsî li Iraqê, Maksim Maksimov; konsulê giştî yê Rûsya li Hewlêrê, Viktor Simakov, û şandeke şirketa rûzî ya gazê, Gazprom, kir.

Şandê dilniya (te'kîd) kir ku ew dixwaze ku bi Herêma Kurdistanê re, di hemî waran de, hevkarîyê bike. Gazprom bername û çalakiyên xwe li Kurdistanê ravekirin û dilniya (te'kîd) kir ku ew dixwaze ku wan bajo (dewam bike). Bi ser de jî, rewşa Rojhilata Navîn, şerrê li dijî Dewleta Islamî û tevgera Mûsilê hatin giftûgo kirin.

Li tenîştê serok Berzanî, serokê kabîneya wî, Fuad Huseyn, û birêvebirê pêwendiyên derve yen Herêma Kurdistanê, Fellah Mustafa, hebûn.

(rudaw.net, 01.03.2017)

Yekîtiya Ewropî

Di 06 Adar de, serokwezîrê Kurdistanê, Nêçîrvan Berzanî, pêşwaziya komîserê ewropî ji bo karên mirovî û boranan (krîz), Christos Stylianides, û şanda wî, kir. Cîgirê serokwezîr, Qubad Talabanî, û jimarek ji wezîrên Kurdistanê jî amade bûn.

Şanda ewropî spasiya Kurdistanê ji bo pêşwazîkirina ewqas penaber kir û soz da ku alîkariya wê bike. Berzanî got ku serbazên iraqî yen ku li Mûsilê birîndar bûn li nexweşxaneyên Kurdistanê tên derman kirin û ku ev yek bû sedema kêmbûna dermanan. Û wî got jî ku di wî warî de, ne Bexdad, û ne civata navneteweyî, têr alîkariya Kurdistanê nakin.

(rudaw.net, 07.03.2017)

Amerîka

Di 13 Adar de, serok Mesûd Berzanî pêşwaziya şandê taybetî yê serokê amerîkî di hevpeymanîya navneteweyî li dijî DAIŞê de, Bret McGurk, û şanda wî kir. Wan rewşa Iraq û navçeyê, şerrê li dijî Dewleta Islamî û pêşdeçûna hêzên iraqî li Mûsilê giftûgo kirin.

Berê rojekê, McGurk konferanseke çapemeniyê li Bexdadê kiri bû û tê de daxuyandi bû ku nêzikî 60% ji axa iraqî, ku ji aliyê Dewleta Islamî hati bû vegirtin, hatiye rizgar kirin û ku nêzikî 2 milyon Iraqî hatin kutah (azad) kirin.

McGurk got ku Pêşmergeyan roleke mezzin di şkestina DAIŞê de lîzt û ku wan çend navçe li dora Mûsilê rizgar kirin. Û wî got jî ku heta nuha, ji 180 serokên DAIŞê bêtir, ên nêzikî serokê wê El-Bexdadî, hatine kuştin.

(rudaw.net, 13.03.2017)

U.N.

Di 30 Adar de, serok Mesûd Berzanî pêşwaziya sekretêrê giştî yê U.N.ê, Antonio Guterres, kir. Piştî, wî daxuyaniyeke nivîskî kir û tê de got ku wan rêfêranduma ku ewê di nêzik de li

Ser serxwebûna Kurdistanê Iraqê bibe giftûgo kir û ku Guterres spasiya Kurdistanê ji bo şerrê wê li dijî Dewleta Islamî û pêşwazîkirina bi hezaran penaber kir. Û wan rewşa piştî şerrê li dijî DAIŞê jî giftûgo kir.

Piştî, Guterres çû seredana kampên penaberan li Hewlêrê. Piştî guhdarîkirina penaberan, wî konferanseke çapemeniyê kir û tê de got ku ramana navneteweyî zêde guhdariya pirsên wan nake û ku karên hukûmeta Kurdistanê Iraqê, UNê û rêxistinên civaka sîvîl têr nakin.

Wezîrê iraqî yê koçbûnê, Derbaz Muhammed (Kurd), got ku Guterres soz da ku alîkariyê bêtir bike.

(rudaw.net, 30 û 31.03.2017)

118 DAÎŞ LI Kerkûkê TÊN RAGIRTIN

Di 6 mehên dawîn de, hêzên ewlehiyê 118 şervanên Dewleta Islamî li 6 kampên penaberan ên Kerkûkê ragirtin. Ji 600.000 penaber bêtir li Hewîce, Diyala, Selaheddîn, Enbar, Babil, Bexdad û Ninewe hene.

rudaw.net, 08.03.2017)

ALA KURDÎ LI Kerkûkê

Di 20 Adar de, di cêjna Newrozê de, ala kurdî li kela Kerkûkê, li tenîştê ala iraqî, hat bilind kirin. Ev yek bi amadebûna parêzgarê kurd, Necmeddîn Kerîm, û berpirsiyarên idarî û siyasî. Dirêjbûna wê 10 m., firehbûna we 5m. û bilindbûna we 20 m. bû.

Ereb û Tirkmen, û nimînendîtiya (temsîlcîtî) Iraqê li U.N.ê (UNAMI), nerazîbûna xwe nîşan da.

Di 14 Adar de, Necmeddîn Kerîm di daxuyaniyeke nivîskî de daxuyandi bû ku ewê zimanê kurdî bi awakî fermî, li tenîştê yê erebî, li Kerkûkê were bi kar anîn, û ku ev yek li gora destûra iraqî ye. Û wî goti bû jî ku kesên ku li dijî vê biryarê derkevin ewê bîrî ceza kirin.

Di 28 Adar de, encumena parêzgariyê ya Kerkûkê civiya û deng da bilindkirina ala kurdî li ber sazendeyên fermî (daireyên resmî), li tenîştê ala iraqî. Piştî, parêzgar Necmeddîn Kerîm konfêranseke çapemeniyê pêk anî û tê de ev biryar bi dîrokî û li gora yasaya iraqî wesf kir.

Lê berdevkê hukûmeta iraqî, Sadî Hedîsî, daxuyand ku ev yek li dijî yasa û destûra iraqî ye û ku ewê hukûmeta wî helwesta xwe nîşan bide.

Di 29 Adar de, komeke Tirkmenan li ber parêzgariya Kerkûkê xwe pêşan da û tecrube kir ku bikeve hundir. Polîs ket navberê. 2 xwepêşandî bi sivikî birîndar bûn.

Serokê berê yê tirk, Abdullah Gül, got ku bilindkirina ala kurdî li Kerkûkê ji bo yekbûna neteweyî û bihevrejîyana Tirkmen, Erebb û Kurdan metirsî (tehlîke) ye.

rudaw.net, 22, 28 û 29.03.2017)

ŞERR LI MÛSILÊ

2 Çeçenên Dewleta Islamî tîn kuştin

Wezareta iraqî ya parastinê daxuyand ku çêkerê firokeyên bê pîlot, ê Dewleta Islamî, birêvebirê berê yê erebeyên Mercedes û 6 "emîr"ên din li Rojavaya Mûsilê hatin kuştin.

Ê yekemîn, ê bi navê Ebû Muhammed Rûsî, rûsî bû, û yê 2mîn, Ebû Umer Fransî, Tunîsî bû.

rudaw.net, 11.03.2017)

700 DAÎŞ li Rojavaya Mûsilê tîn kuştin

Fermandarê hêzên iraqî yen antî-têrrore, Menî Sedî, daxuyand ku li Rojavaya Mûsilê 700 şervanên Dewleta Islamî hatin kuştin û ku piraniya wan biyanî û xwekuje-rên ku dixwest ku xwe biteqînin bûn.

Fermandarê fecwa Selaheddîn ya hêzên antî-têrrore, Hazim Kerîm, ji ajansa kurdî Rûdawê re daxuyand ku van şervanên DAÎŞê, bi bikaranîna erebeyên bombekirî, tecrube dikir ku pêşdeçûna hêzên iraqî ber bi Mûsilê rawestînin.

rudaw.net, 14.03.2017)

63.000 penaberên Mûsilê li Kurdistanê

Sîvîl jî Mûsilê, bajarekî ku nêzikî Kurdistanê ye, lê ku ji derevî desthilata wê ye (ew girêdayî hukûmeta Bexadê ye), ber bi Kurdistanê direvin. Heta nuha, 63.000 jî wan li 3 kampên Kurdistanê, Hesên Şam, Xazir û Sewdînan, hatine bi cî kirin.

rudaw.net, 05.03.2017)

500 polîsên îranî li Mûsilê şerr dîkin

Rojnameya brîtanî Times daxuyand ku 500 pasdarên (polîs) îranî, li tenîştê hêzên iraqî û amerîkî, li Rojavaya Mûsilê şerrê Dewleta Islamî dîkin.

Birêvebiriya milîsên şîî yê Heşdî Şe'bî, ku li Iraqê şerr dîkin, ev nûçeya Times derewand.

rudaw.net, 14.03.2017)

230 sîvîl tîn kuştin

Di 23 Adar 2017 de, 230 sîvîlên Rojavaya Mûsilê, ku ji wan gelek zarok, ên ku xwe li kîlerên (binerd) malên hilweşiyayî veşarti bûn, hatin kuştin. UNICEF û Rêxistina Cihanî ya Tendurustiyê "WHO" hişyarî jî hêzên hevberd re şandin, lê evên dawîn Dewleta Islamî bi vê yekê tawanbar kir.

rudaw.net, 25 û 26.03.2017)

Keçeke Yezîdî tîn rizgar kirin

Di 31 Adar de, keçeke Yezîdî ya 22 salî ji Dewleta Islamî, li Mûsilê, hat rizgar kirin û ji malbata wê re vege-randin. Ev yek ji aliyê berpirsiyarê Buroya Rizgarkirina Kurdên Yezîdî li Duhokê, Huseyn Koro, hat daxuyandî (îlan kirin).

Di Îlon 2014 de, hukûmeta Kurdistanê ev buro ji bo rizgarkirina Kurdên yezîdî vekirî bû. Ji wê demê de, nêzîkî 3.000 ji wan hatine rizgar kirin. (rudaw.net, 31.03.2017)

10 JINÊN DAIŞ LI KURDISTANÊ TÊN RAGIRTIN

Li zîndanên Kurdistanê, 10 jinên ku bi endambûna Dewleta Islâmî û El-Qaida hatine tawanbar kirin hene. Hin ji wan ji bo xweteqandinê hati bûn û hin jî bitenê ji bo ku mêrên wan DAIŞ bûn. Kovara amerîkî Foreign Affairs li ser van jinan nivîsî. (rudaw.net, 14.03.2017)

REWŞA PENABERAN LI DUHOKÊ

Di 13 Adar de, serokwezîrê Kurdistanê, Nêçîrvan Berzanî, bi berpirsiyarên parêzgeha Duhokê re civiya, ji bo giftûgokirina rewşa penaberan.

Jimareke mezzin ji penaberan li vê parêzgehê hene û ew ji rûniştevane bajare Duhokê bêtir in. (rudaw.net, 13.03.2017)

BÎRANÎNA HALABCA

16 Adar 2017 19mîn bîranîna nijadkujiya Halabca bi çekên kîmyayî, ku di 1988 de ji aliyê dîktator Saddam Huseyn hati bû kirin, e. Ew li herderê Kurdistanê Iraqê û li 3 perçeyên din ên Kurdistanê hat bi bîr anîn. (rudaw.net, 16.03.2017)

BERZANÎ FILLEYAN PÎROZ DIKE

Serok Mesûd Berzanî Filleyên Kildanî, Suryanî û Asûrî, ji bo sersala wan Ekîto, pîroz kirin. Wî got ku Kurdistan welatê hemîyan e û ku divê ku çanda bi hev re jiyanê ya hemî pêkhatyên olî û êtnîkî bê parastin û kûr kirin. Wî hevî kir ku kesên ku tê de weka penaber dijîn kari-bîn di zûtirîn dem de vegerin malên xwe û ku pêşeroja wan were dabîn (te'mîn) kirin. (rudaw.net, 31.03.2017)

KURDISTANA ÎRANÊ

PÊŞMERGE LI ENIYÊ NE

Pasdaran (polîsê îranî) daxuyand ku Pêşmergeyên PDKÎ (Partî Dêموکراتî Kurdistanê Îranê) li ciyên cihê yên eniya Kurdistanê Îran û Iraqê ne û ku wan tê de di 09 Adar de tevgereke leşkerî kir.

Ji bo ku nehêlin ku PDKÎ êrişan li hundirê Kurdistanê Îranê amade bike, fermandarên bilind ên Pasdaran li Urmiyê, li Kurdistanê, civiyan. (rudaw.net, 10.03.2017)

GIRTIYEKE KURD JI SEROK RE DINIVÎSE

Girtiya ramyariyî (siyasî) ya kurd, Efsane Beyazîdî, li zîndana Kirmanê ye. Wê nameyek ji Rêberê Şoreşê, Alî Xameneyî, re nivîsî û tê de got ku servîsên dîzî "Ittîlaat" yên Bokan û Urmiyê ew bi tundî, 90 rojan, êşkence kir û bi êrişkirina cînsî tehdîd kir. Lê servîsa ewlehiyê ev name stend û girtî xist hucreyê tenha. Rêxistina mafên mirov jî dilnîya (te'kid) kir ku Efsane gelek hat êşkence kirin.

Efsane Beyazîdî xwendekareke bajare Bokanê ye. Di havîna buhurî de, ew ji aliyê Dageha Şoreşger a Mahabadê bi 4 sal zîndan hat tawanbar kirin û birin bajare îranî yê Kirmanê, ji bo "propaganda li dijî Komara Islâmî û hevkarî bi hêzên Kurdistanê Îranê re".

Di 2013 de, Efsane hati bû ragirtin û piştê, li hemberî dayîna 100 milyon tûmen (pereyê îranî), hati bû azad kirin. (rudaw.net, 27.03.2017)

4 KOLBER DIMIRIN

Di 21 Adar de, ji sedema ketina berfê li gundê Tirsawa, li nêzîkî bajare Xoyê, parêzgeha Urmiyê, 4 kolber (barhîlgir) mirin û yek jî birîndar bû. Ew ji Kurdistanê Tirkiyê vegeriya bûn. Hîva Sor çû wê derê û laş di demjimêr 7.30 a serê sibê de hatin derxistin.

Di vê zivistanê de, 8 kolberên din jî li Urmiyê miri bûn. Ew neçar dimînin ku riyên metirsîdar (bi tehlike) bistînin, ji bo ku Pasdarên îranî riyên sînorî digirin. Sînorekî 90 km di navbera Xoyê û bajare Wanê, li Kurdistanê Tirkiyê, heye. (rudaw.net, 22 û 23.03.2017)

SEROKÊ ÎRANÎ SEREDANA KURDISTANÊ DIKE

Di 25 Adar de, serokê îranî, Hasan Rûhanî, tevî şandekê gihaşt Sinê, li Kurdistanê. Ew li firokexaneyê ji aliyê parêzgarê Sinê, Abdul-Muhammed Zahidî, hat pêşwazî kirin. Ewê projeyên di warên pîşesazî (sina'et), çandin û ênêrjiyê de giftûgo bikin. Ji bo van projeyan, ewê ji 800 million dolar bêtir bê terxan kirin (veqetandin) û ji bo 6.000 kesan kar bê dabîn (te'mîn) kirin.

Parêzgeha Sinê yek ji girîngtirîn ên Kurdistanê Îranê ye. Tê de ji milyonek û 603.000 kes bêtir dijîn. 70.8% li bajaran û 29% li gundan dimînin. (rudaw.net, 25.03.2017)

DÛMAHÎKA ŞERRÊ LI DIJÎ DEWLETA ISLAMÎ

Munbic

Di 02 Adar 2017 de, piştî rizgarkirina beşeke mezzin ji navçeya Munbicê (li bultena me ya buhurî binêre), Hêzên Sûriya Dêmkokratîk "HSD", ku tê de mezzintirîn hêz a Kurdên Yekîtiya Parastina Gel "YPG" ye, ji 47 gundên wê bêtir dan hukûmeta sûrî. Wan daxuyand ku wan ev yek bi erêkirina Rûsya kir.

Bi vî awayî, li Rojavaya Munbicê navçeyeke fireh di nav destên hukûmeta sûrî de ye. Li Munbicê hêzeke amerîkî jî heye.

Di heman rojê de, HSD daxuyand ku wan 12 çekdarên dijberiya sûrî, yên bi navê Mertala Firatê, kuştin.

Hêzeke leşkerê rûsî li Munbicê bi cî bûye û çavdêriya (kontrol) gundan, bi hevkarîya leşkerê sûrî, dike. *(rudaw.net, 03, 13.03.2017)*

El-Bab

Di çarçevaya tevgera bi navê Mertala Firatê de, 4 serbazên (esker) tirk birîndar bûn. Tê gotin ku êriş ji Munbicê, ji aliyê Yekîneyên Parastina Sîvîl "YPS" hat kirin. *(rudaw.net, 06.03.2017)*

Sam

Di 10 Adar de, 2 teqîn li Şamê bûn. 40 kes hatin kuştin û gelek jî birîndar bûn. Li gora Çavdêrgeha Mafên Mirov li Sûriyê, amanc hecciyên şîî bû.

Şerr di navbera hêzên dijberiya sûrî û yên hukûmeta sûrî de da (dewam bike). Firokeyên şerr ên sûrî gelek tax t êk birin (xerab kirin). Femandariya dijberiya islamî, Jeys El-Islam (Leşkerê Islamê), dibêje ku di navbera 22 û 25 Sibat 2017 de, 28 serbazên hukûmî hatin kuştin û 8 tank hatin t êk birin. *(rudaw.net, 11, 26.03.2017)*

(rudaw.net, 07.03.2017)

100 serbazên amerîkî û 50 tank li Kurdistanê

40 tank û ji 100 serbazên amerîkî bêtir gihajtin firokexaneya Rîmêlanê, li parêzgeha Hesîçê, li Kurdistanê Sûriyê. Ev yek, ji deriyê sînorî yê Sêmkalka, yê Kurdistanê Iraqê. Hukûmeta sûrî ev yek bi dagîrkirina axa Sûriyê bi nav kir.

Ji berê, çavkaniyên hukûmeta sûrî daxuyandi bû ku 200 serbazên erdî yên amerîkî li dora Munbicê bi cî bû bûn.

Di 29 Adar de, karwaneke din, ku tê de 10 tank hebûn, gihajt. *(rudaw.net, 14, 31.03.2017)*

Amerîka rahênana dijberiyê dike

Femandarên Hêzên Sûriya Dêmkokratîk (HSD, ku Kurd serkêşiya wan dikin) dilniya (te'kîd) kir ku alîkariya Amerîka, ji ezman û ji erd, û ji aliyê rahênanê (tedrîb) jî, her ku diçe bêtir dibe. Ew wan ji bo şerrê Reqqa û Dêr El-Zorê amade dike. *(rudaw.net, 16.03.2017)*

Hêzên kurdî nêzikî Reqqa dibin

Şervanên HSD 50 km nêzikî Reqqa ne. Di çarçevaya Tevera Hêrsa Firatê de, şerrên tund li dora gundê Cideydet Xabûr bûn. Erebyên bombekirî yên Dewleta Islamî hatin pûç kirin.

TEVGERA REQQA

Civîna Rûsya, Tirkîye û Amerîka

Femandarên leşkerên Rûsya, Tirkîye û Amerîka li bajarê Antalya, li Tirkîyê, civiyan. Ev yek ji bo giftûgokirina tevgera stendina bajarê Reqqa, paytexta Dewleta Islamî li Sûriyê. Tirkîye naxwaze ku YPG'ên kurdî beşdarî wê bibin.

Efrîn

Di 22 Adar 2017 de, leşkerê tirkî gundên Efrînê bombe kirin. Kurdên PYD êrişî leşkerê tirkî li Reyhanliyê, li nêzikî Hatayê (Iskenderûn), li Tirkîyê, kir. Serbazekî tirk hat kuştin. *(rudaw.net, 22.03.2017)*

Di 23 Adar de, ev hêz gihajtin vî gundî û kari bû di 10 demjimêran (saet) de, bi alîkariya firokeyên hevbendiya navneteweyî, Dewleta Islamî dorpêç bikin.

Piştî, firokexaneya Tabqa ji aliyê van hêzan hat çavdêrî (kontrol) kirin û ew ji 3 aliyan ber bi bajarê Reqqa pêş de çûn. *(rudaw.net, 25, 28.03.2017)*

Jinên Ba'sî li Kurdistanê rahênanê dikin

Nêzikî 150 jinên ereb, ên partiya sûrî ya desthilatê, Baas, li gundê Xirbet Emo, 2 km nêzikî Qamişlî, rahênan (tedrîb) kir. Li dawiyê, alîkara serokê vê partiyê, Hilal El-Hilal, û serokê buroya agahdarî û çandê yê vê heman (eynî) partiyê, beşdarî merasîmê bûn.
(rudaw.net, 26.03.2017)

REWŞA ZAROKAN

Di 12 Adar 2017 de, UNICEFê rapporek li ser rewşaq zarokan li Sûriyê weşand. Ew tê de dibêje ku di 2016 de, 652 ji wan hatin kuştin û ku rêjeya (nisbet) mirina wan gihajt 20%. Ji wan, 255 li nêzikî dibistanên xwe hatin kuştin. Di 2017 de, ji 850 zarok bêtir hatin çekdar kirin, ango du qatên par. 338 êrîş li ser nexweşxaneyan hatin kirin û piraniya qurbanan zarok bûn. 280.000 zarok li navçeyên dorpêçkirî ne û ew tê de di mercên gelek zor de dijîn. Ji 6 salên şerr de, 6 milyon zarok li benda alîkariya mirovî ne. 2 milyon û 300.000 zarok, tevî malbatên xwe, li kampên penaberan, ên li Tirkîye, Urdun, Iraq, Mîsr û Lubanê, dijîn.

UNICEF dibêje ji ku ji bo ku karibin bijîn, hin malbat keçên xwe di temenekî gelek piçûk de dizewicînin yan jî wan didin kar kirin.
(rudaw.net, 14.03.2017)

PYD LI DIJÎ KURDÊN DIN

RRAGIRTIN Û TÊKBIRIN

Li herderê Kurdistanê

Li Kobanî, 10 endamên ENK-Sê hatin ragirtin. Li Qamişlî, Dêrik, Dirbêsiyyê, Serê Kaniyê, Amûdê, Girkê Legê, buroyên wê hatin têk birin (xerab kirin) û şewitandin. Ji 30 endamên wê bêtir hatin ragirtin. Bi ser de jî, erebeyên PYD li kuçan gerriyan û ji rûniştevanan xwest ku li dijî ENK-Sê derkevin.
(rudaw.net, 05. 07. 08. 15. 21.03.2017)

Li Dêrikê revandin

ENK-Sê daxuyand ku di **24 Adar** de, nimînendeyê (temsîlcî) Cuhânên vê koordinasyonê li Dêrikê, Fuad Ibrahîm, ji ereba xwe, li gundê Mameşûrê, hat revandin û birin ciyekî nenas.
(rudaw.net, 25.03.2017)

NÛÇEYÊN NAVNETEWÊYÎ

SWÊD

Panêlek li ser Kurdistana Îranê

Panêlek li parlamenta swêdî jî aliyê Koma Hevalên Kurdan li Swêdê hat pêk anîn. Sekreterê giştî yê PDKÎ, Mustafa Hicrî, beşdarî wê bû.

Piştî konfêransê, Hicrî ji ajansa Rûdawê re daxuyand ku ji dema hatina serokê îranî Hasan Rûhanî desthilatê de, tu gav ber bi pêkhatên vî welatî ne hatiye avêtin. Û wî got ji ku li Kurdistanê rewş xerabtir bûye û ku li gel propaganda rejîmê, rêjeya (nisbet) îdam û zîndankirinan bilindtir bûye.

Hev-serokên Koma Hevalên Kurdan li Swêdê, Calo Sumaroga û Sîbel Arsaln; Îraniya ku Xelata Nobelê ya Aştiyê stendi bû, Şîrîn Abadî; û kesahiyên belûç, ereb, azerî û tirkmen amade bûn.
(rudaw.net, 09.03.2017)

ALMANYA Û HOLLANDA

Serokê tirk : Alman û Hollandî nazî ne!

Serokê Tirkîyê, Recep Tayyîp Erdoğan, xwest ku gerek li Ewropa bike, ji bo ku rastî derhatiyên tirk were û wan iqna bike ku dengê xwe bidin rêfêrandumekê li Tirkîyê, ji bo danîna pergaleke (système) serokatîyê li vî welatî. Lê hukûmetên almanî û hollandî ne xwest ku pêşwaziya wî bikin. Gelek bi hêrs, wî li Tirkîyê axafti-

nên mezzin kirin û Alman "nazî" û Hollandî "bermayiyên naziyan" bi nav kirin!
(rudaw.net, 06.03.2017)

Hollandiyek nayê hiştin ku biçe Kurdistana Iraqê

Ji bo sezakirina (cezakirin) Hollanda, Tirkîyê ne hişt ku Hollaniyek, Antony Willehm, bi erebê, tevî çend hevalên kurd, ji Kurdistana Tirkîyê derbasî Kurdistana Iraqê bibe. Ew ji aliyê serbazên (esker) tirk li deriyê sînorî yê Kurdistana Iraqê, Deştan/Serê Zêrê, li nêzikî Şemzînanê, hat ragirtin.
(rudaw.net, 14.03.2017)

Angela Merkel pêşwaziya Kurdekî Sûriyê dike

Serokwezîra almanî Angela Merkel li buroya xwe li Berlînê pêşwaziya berpirsiyarê pêwendiyên derve yê ENK-Sê (Encumena Neteweyî ya Kurdistana Sûriyê), Siyamend Haco, kir. Wan rewşa Kurdistana Sûriyê, êrîşên PYD li ser buroyên ENK-Sê, ragirtina berpirsiyarên ramyariyê (siyasî) yê kurd û nehiştina Pêşmergeyên wan, ên bi navê "Roj", ku derbasî Kurdistana Iraqê bibin giftûgo kirin.
(rudaw.net, 23.03.2017)

MALÊZYA

7 DAIS dixwest ku şahê suûdî bikujin

Serokê polîsê malêzî, Xalid Ebû Bekir, di konfêranseke çapemeniyê de daxuyand ku 7 endamên Dewleta Îslamî

hatin ragirtin, ji bo ku wan kuştina şahê suûdî Selman Ebdul-Ezîz, li ber otêla wî, li Kuala Lampur, paytexta Malêzya, amade dikir. Û wî got jî ku ew hemî endonêzî û yemenî bûn.

(rudaw.net, 07.03.2017)

SWÎSRA

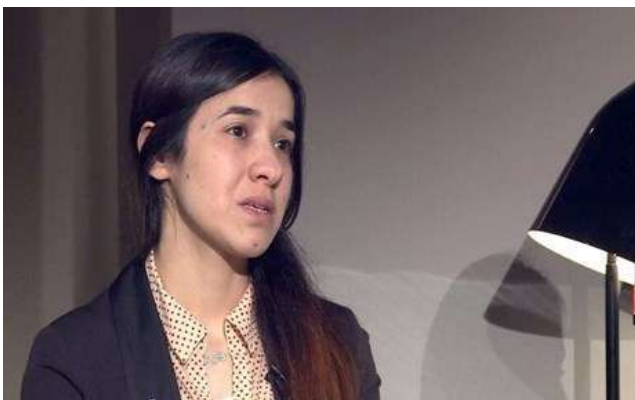
Lutkeya Jenêv 4

Li dawîya civîna mezzin a Jenêv 4, ya li ser borana (krîz) sûrî, şandê taybetî yê UNê li Sûriyê, Steffan De Mistura, 12 xalên li ser vê boranê daxuyandin, lê tuyek jî wan li ser Kurdên Sûriyê ne nivîsî.

(rudaw.net, 08.03.2017)

U.N.

Balyoza Amerîka pêşwaziya Nadya Murad dike

Balyoza (sefir) Amerîka li bal Rêxistina Neteweyên Yekbûyî "U.N.", Nikki Haley, pêşwaziya **Nadya Murad**, keça kurd a yezîdî, ku navê Balyoza Niyeta Baş lê hatiye kirin û Xelata Sakharov jî bo Aştîyê, ya Parlementa Ewropî, stendiye (li bultena me ya buhurî binêre), kir. Balyoz got ku ewê Amerîka mafên hindikayîyên êtnîkî û olî li cihanê, Yezîdî jî tê de, biparêze.

(rudaw.net, 10.03.2017)

AMERÎKA

Amerîka rûmeta Pêşmerge dike

Di 22 Adar 2017 de, li Washingtonê konfêranseke 68 welatên endamên hevbendiya navneteweyî li dijî Dewleta Islamî bû. Ji bo cara yekemîn, nimînendeyê (tem-sîlcî) Kurdistanê Iraqê, Fuad Huseyn, beşdarî wê bû û bi germî hat pêşwazî kirin. Iraq jî aliyê serokwezîrê xwe, Heyder Ebadi, hati bû nimînende kirin.

Roja din, berdevkê wezaretê amerîkî ya karên derve, Mark Toner, jî ajansa Rûdawê re daxuyand ku rewşa Kurdistanê jî hat giftûgo kirin û ku Pêşmerge hêzeke mezzin in.

(rudaw.net, 24.03.2017)

BRÎTANYA MEZZIN

Kurdek xwarin dide polîsan

Ibrahim Doğuş Kurdekî Tirkîyê ye. Ew jî 23 salan de li Londonê dijî û tê de xwaringeheke (restaurant) wî heye. Roja êrîşa têrrorist li nêzîkî parlamentê, di 22 Adar 2017 de, wî jî demjimêr 15 heta 23.30 xwarin da 500 polîs û karmendên ewlehiyê. Hemî rojnameyên Londonê ev nûçe belav kir û Doğuş mêrxas (qehreman) bi nav kir.

(rudaw.net, 28.03.2017)

PARLEMENTA EWROPÎ

Gelê kurd hêjayî serxwebûnê ye

Parlementerê brîtanî li Parlementa Ewropî, Charles Tannock, li ser tora xwe ya civakî got ku : *"Eger gelek hebe ku hêjayî destnîşandana çarenûsa xwe ye û xwedîbûna dewleteke serbixwe be, ew eglê kurd e. Brîtanya Mezzin ev yek di 1920 soz da bû".*

(rudaw.net, 31.03.2017)

NÛÇEYÊN ÇANDÎ YÊN KURDÎ LI CIHANÊ

ERMENISTAN Û KURDISTAN

Kurdek Ermenî ji Nijadkujiyê kutah kiri bûn

Komeke lêgerên ermenî, bi alîkariya ronakbîrên kurd, lêgerînek (lêkolîn) li ser kesahiya kurdî, **Jemîl Behrî Başa**, ku Ermenî ji Nijadkujiya (qetliam) ku ji aliyê Imperatoriya Osmanî di 1916 de hati bû kirin kutah (xelas) kiri bûn, kir.

Jemîl Behrî Başa di 1892 de, li gundê Hobka, yê girêdayî Efrînê, li Kurdistanê Sûriyê, bû bû. Wî li akademiya deryayî ya osmanî xwend û bû kolonêl. Piştî, yasa (huqûq) xwend. Li dawiyê, bû serokê leşkerê osmanî li Kurdistanê Tirkîyê.

Di 10915 de, leşkerê osmanî qirkirinên Ermeniyan ên girseyî (bi kitle), li nêzikî Reqqa û Dêr El-Zorê, li Sûriyê, kirin. Li gora lêgerên ermenî, Jemîl Başa jiyan bi sedan ji wan kutah (xelas) kir. Û ew bi keça keşşeyekî ermenî, "Dikranohi Gulizian", re zewicî. Jina wî li ser ola xwe ya fille ma û du zarokên wan bûn.

Piştî dawiya şerrê cihanê yê 1mîn, ew li Helebê bi cî bû û tê de dibistanên kurdî, tirkî, erebî, ermenî, inglîzî û almanî vekirin. Wî çend ziman dizani bûn û helbest bi tirkî dinivîsîn.

Di dema "mandat" a fransî li Sûriyê de, ew beşdar bû serhildana leşkerî li Helebê û hat ragirtin. Di 25 Gulan 1967 de li Helebê wefat kir.

Li dawiyê lêgerên ermenî dibêjin ku filmek li ser karsazê alman, Oskar Stchindler, ku jiyan bi sedan kesên di gorên hevrayî de kutah kiri bû, 7 xelatên Oskar stendin, û ku pêwîst e ku filmek li ser Jemîl Başa jî bê çêkirin.

(rudaw.net, 26.04.2017)

KURDISTANA IRAQÊ

Yariya bedewbûna zilaman li Kerkûkê

Cara yekemîn, li bajarê Kerkûkê yariyeke (musabaqa) bedewbûna zilaman, a bi navê "Cuhanê Bedew yê

Kerkûkê yê 2017" bû. 20 xort, ku ji wan Kurd, Ereb û Tirkmen, beşdarî wê bûn. Kurdek, Ehmed Ednan, yekemîn derket. "Jury" ji pisporên "body building", portiraş "berber" û "design" an pêk hati bû. 50% ji dengên ji aliyê "jury" û 50% ji yê temaşevanan bûn.

(rudaw.net, 01.03.2017)

"Qehweya Pirtûkê"

Rûniştvanekî Hewlêrê "Book Café" (Qehweya Pirtûkê) vekir, ji bo handana (teşwîqkirin) çanda xwendinê.

(AFP, rudaw.net, 11.03.2017)

Yariya navneteweyî ya hespan

Ji bo cara yekemîn, yariyeke (musabaqa) navneteweyî ya hespan, bi navê "Newroz", li Hewlêrê hat pêk anîn. Ew bi sponsoriya tora medyayî ya kurdî ya Rûdawê bû. Hespên kurdî bi ala Kurdistanê beşdarî wê bûn.

Di yariya 1mîn a 100cm. de, Urduniyek bû 1mîn û jineke kanadî bû 2mîn. Di ya 110 cm. de, Iraqiyek bû 1mîn. Di ya 120 cm. de, jineke iraqî, Mizîle El-Şîbanî, bû 1mîn, û jineke kurd, Esra Erşed, bû 2mîn.

(rudaw.net, 18.03.2017)

Newroz bi Yezîdî û Filleyan re tê pîroz kirin

Di 21 Adar de, li qezayê Şêxanê, yê girêdayî Duhokê, misilman, fille û yezîdî bi hev re sersala kurdî Newroz pîroz kir û agir vexist.

(rudaw.net, 22.03.2017)

TIRKIYE Û ALMANYA

Sanoyek bi 3 zimanan

Metîn Mîrza şanoyek (theater) bi 3 zimanan, kurdî, tirkî û almanî, amade kir. Ew çiroka 3 zilaman, kurd, tirk û alman, ku li rawesteke otobusê ne, lê ku ji hev du ténagihêjin (fehm nakin), dibêje. Ewê ev şano li Istanbulê û piştî li bajarên cihê yê Almanî bê nîşan dan.

(rudaw.net, 03.03.2017)

150 nîşan ji atlêtekî re

Atlêtekî Weysi Aslan Kurdekî Amedê (Diyarbakir) e. Heta nuha, wî 150 nîşan stendine. Nuha, ew fêrên atlêtîsmê dide zarokên Amedê.

(rudaw.net, 05.03.2017)

ÎRAN Û KURDISTANA IRAQÊ

Manneken li Hewlêrê

Mannekena (mannequin) îranî Sara ji salên dirêj de li Hewlêrê, li Kurdistanê Iraqê, dijî û bi kurdî dipeyive. Malbata we li Îranê dijî. Di demên dawîn de, ew navdar bûye û dixwaze ku navendeke moda li Hewlêrê veke. Ew dibêje ku li Kurdistanê gelek hevalên wê hene, ku dixwazin ku pê re kar bikin.

(rudaw.net, 06.03.2017)

KURDISTANA TIRKIYÊ

Yaneya jinan a futbolê

Ji nêzikî 8 salan de, li Colemêrgê (Hekkari) yaneyeke (équipe) jinan a futbolê, "Hakkarigücü", heye û ji 25 lîzvanan pêk hatiye. Ew di Fêdêrasyona Futbolê ya Tirkiyê (TFF) de 2mîn e.

(rudaw.net, 07.03.2017)

ISRAÏL - AMERÎKA

Saha bedewbûnê ji Kurdan hez dike

Şaha berê ya bedewbûnê, ya israîlî-amerîkî, Yael Markovitch, ji 5 saliya xwe de tevî malbata xwe li Amerîka dijî. Wê ji ajansa Rûdawê re daxuyand ku ew ji Kurd û Kurdistanê hez dike. Û wê got jî ku eger ew were vexwendin (dawet kirin), ewê gelek bixwaze ku biçê wê derê û ku Israîlî ji Kurdan hez dikin. Di 2012 de, ew şaha bedewbûnê ya Israîlê hati bû hilbijartin.

(rudaw.net, 08.03.2017)

BOSNYA

Gundên kurdî

Nivîskarê bosnî Isnam Taljiê pirtûkek nivîsî û tê de got ku gundê Kurtîê, 242 km ji paytext Sarayêvo, kurdî ye. Ew di 1543 de ji aliyê Imperatoriya Osmanî hati bû vegirtin (işgal kirin). Serbazên (esker) kurd ên vî leşkerî ew ava kiri bû. Ev pirtûk hat wergerandin zimanên cihê, lê bi tirkî hat qedexê kirin.

Lêgerînên din nîşan da ku çend gundên din jî kurdî bun û ku nuha navê malbatekê "Kurda" ye.

Yek ji rûniştevên gundê Kurtîê got ku ew dizane ku riha wî (esl) kurdî ye, lê ku mixabin ew bi kurdî nizane û gelek kêmtan li ser Kurdan dizane. Û wî got jî ku bapîrên wî digot ku Kurdistan welatekî gelekxweş e.

(rudaw.net, 22.03.2017)

TIRKIYE

Bajarên kurdî li pêşangehekê li Ankara

2mîn pêşangeha geştiyarî (tûristîk), ya bi navê Travel Expo 2017, li Ankarê bû. Bajarên Kurdistanê tê de hatin nîşan dan. Bajarên Amed (Diyarbakir) û Şîrnexê (Şîrnak) bala mêvanan kişandin, ji bo ku tê de gelek bermayiyên dirokî hene. Bi ser de jî, Amed hatiye xistin nav listeya UNESCO. Alîkarê birêvebirê buroya tûrîzmê li Amedê, Cemil Alp, ji Rûdawê re daxuyand ku ew bajarekî gelek kevn e û ji 12.500 salan de heye.

(rudaw.net, 26.03.2017)

KURDISTANA TIRKIYÊ

Fêstivala berfê li Colemêrgê

Navenda Sky (Navenda Kaşûnê) ya Merga Botan fêstivaleke berfê li Colemêrgê (Hakkari) pêk anî. Ev yek, bi alîkariya rêxistinên cihê yên vî parêzgehê (wilayet). Piştî axaftina vekirinê ya parêzgarê Colemêrgê, Cuneyit Toprak, stranên kurdî û tirkî hatin stiran. Toprak û endamên protokolê dîlanên kurdî kirin.

(rudaw.net, 27.03.2017)

Ev bulten bi 4 zimanan, kurdî, fransî, hollandî û inglîzî tê weşandin û bi e.mail ji nêzikî 1.000 navnîşanan re tê şandin. Ew bi kurdî û fransî ji aliyê Pervîn Cemîl hatiye nivîsîn, ji aliyê Jona Mustafa hatiye wergerandin hollandî û ji aliyê Benedikte Von Achen hatiye wergerandin inglîzî. Montaja wê ji aliyê Pieter û Nevîn Gerits û Jona û Benedikte hatiye kirin. Rênas Newrozî wê li ser CD'yan tomar (qeyd) dike û datîne ser facebook û malpera entêrnêtê, yên Buroya Kurdî, û <http://en.calameo.com/accounts/3601834>. Ew li ser kaxiz jî tê çap kirin û danîn nav pirtûkxaneyê Buroyê, ku tê de berhemên bi nêzikî 10 zimanan hene.

FÉDÉRATION
WALLONIE-BRUXELLES

Vlaamse Gemeenschapscommissie